

15.3.2024

Puistolantie 1 ja 6, Suurmetsä asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma

HEL 2023-009237 T 10 03 03

Helsingin kaupungin asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupunginmuseolta kannanottoa Suurmetsän kaupunginosassa osoitteessa Puistolantie 1 ja 6 sijaitsevan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1689–00/24. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (8.2.2024) mukaan asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Puistolantien aluetta, joka sijaitsee Puistolantie 1 ja 6 sijaitsevan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1689–00/24. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (8.2.2024) mukaan asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Puistolantien aluetta, joka sijaitsee Puistolantie 1 ja 6 sijaitsevan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1689–00/24. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (8.2.2024) mukaan asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Puistolantien aluetta, joka sijaitsee Puistolantie 1 ja 6 sijaitsevan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1689–00/24. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja (vuosilta 1971, 1973, 1977 ja 2003). Voimassa olevassa asemakaavassa 11139 (v.2003) alue on merkitty (YK) kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueeksi. Voimassa olevassa asemakaavassa 7610 (v.1977) alue on merkitty (YS) sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi ja (YSV) sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa vanhusten asuntolan. Voimassa olevassa asemakaavassa 6906 (v.1973) alue on merkitty (LP) pysäköimisalueeksi ja yleiseksi katualueeksi. Voimassa olevassa asemakaavassa 6181 (v.1971) alue on merkitty (P) puistoalueeksi ja katualueeksi. Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on osoitettu asuntovaltaiseksi alueeksi A3 ja A4. Kaava-alueen pohjoisreunaan on osoitettu viheryhteys. Helsingin kaupunki omistaa kaava-alueen katualueet, korttelin 41113 LP-pysäköimisalueen sekä P-puistoalueen. Korttelin 41113 YS- ja YSV-korttelialueet ja korttelin 41118 YK-korttelialue ovat yksityisomistuksessa. Kaavoitus on tullut vireille tonttien omistajien hakemuksesta.

Kaupunginmuseon kanta

Osoitteesta Puistolantie 1 esitetään purattavaksi kaksikerroksinen esikoislestadiolaisten rukoushuoneena toiminut rakennus. Purkamista perustellaan sillä, että rakennus ja sen yhteydessä oleva pysäköintialue

15.3.2024

ovat jääneet seurakuntatoiminnan laajentumisen takia liian pieniksi. Helsingin kaupungin Arska-palvelussa olevat seurakuntatalon pääpiirustukset on päivätty 5.4.1979 ja suunnittelusta on vastannut projekti-ryhmä Hyttinen-Jyränoja-Rytilä. Karttapalvelun mukaan rakennus on valmistunut vuonna 1980. Vanhojen julkisivupiirustusten mukaan rakennuksessa on ollut musta huopakate. Rakennuksen julkisivut ovat puhtaaksimuurattua poltettua tummanpunaista tiiltä luonnonharmailla saumoilla. Rakennuksen julkisivuissa on lisäksi käytetty tummanruskeaa peltiä ja kuparipeltiä sekä tummanruskeaksi maalattuja metallitankoja. Rakennuksen ikkunoiden ja ovien puitteet ovat tummanruskeat.

Viitesuunnitelmassa (arkkitehtuuri oy lehtinen miettunen) tontille on esitetty kuusi asuinkerrostaloa. Tontin pohjoisosassa olevat kolme rakennusta ovat 3–4-kerroksisia ja tontin etelälaidassa sijaitsevat kolme rakennusta ovat 5–6-kerroksisia. Kerrostaloja on pyritty porrastamisen avulla sopeuttamaan ympäröivään rakennuskantaan. Kerrostalot ovat matalampia tontin naapurissa sijaitseviin pientaloihin päin ja vastaavasti korkeampia tontin eteläpuolella sijaitsevaa metsäistä lähivirkistysaluetta kohti. Tontin autopaikat on esitetty pääosin maanvaraisina avopaikkoina, mutta osa paikoista on esitetty rakennuksissa sijaitseviin autotalleihin ja osa autokatoksiin. Autokatokset sijaitsevat tontin pohjoisreunassa ja luovat näköestettä pientalotonteille päin.

Suunnitelmissa osoitteessa Puistolantie 6 ja Koudantie 1 esitetään purettavaksi kaksikerroksinen Pelastusarmeijan vanhustentalo ja kaksikerroksinen Pelastusarmeijan asuntola. Purkamista perustellaan rakennusten huonolla kunnolla. Rakennusten tilat eivät myöskään osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan enää kaikilta ominaisuuksiltaan vastaa nykyohjeiden mukaisia palveluasumistiloja. Helsingin kaupungin Arska-palvelussa olevat Suurmetsän vanhustentalon pääpiirustukset on vahvistettu 29.9.1977 ja suunnittelusta on vastannut Arkkitehtitoimisto Kaisa Harjanne ja Maija Suurla. Karttapalvelun mukaan rakennus on valmistunut vuonna 1978. Vanhojen julkisivupiirustusten mukaan rakennuksessa on vesikatteena kolminkertainen huopakate, julkisivut ovat puhtaaksimuurattua punaista tiiltä ja betonijalusta on maalattu. Kaksikerroksinen punatiilinen rakennus on yleisilmeeltään yksinkertainen ja laatikkomainen. Rakennus on sijoitettu tontille porrastaen, mikä luo rytmiä ja vaihtelua yksinkertaiseen julkisivuun. Arkkitehtitoimisto hyödynsi porrastuvaa julkisivua myös yhdessä päätöistään Savonlinnan entisessä pääkirjastossa (1964). Arkkitehtitoimisto Kaisa Harjanne ja Maija Suurla vastasivat myös viereisen asuntolarakennuksen suunnittelusta. Karttapalvelun mukaan asuntolarakennus on valmistunut vuonna 1982. Vanhojen julkisivupiirustusten mukaan asuntolarakennuksessa on vesikatteena kolminkertainen huopakate ja julkisivuissa punaisesta tiilestä puhtaaksimuuratut tiilielementit sekä puunsuoja-

15.3.2024

aineella käsiteltyä pystylaudoitusta. Rakennuksen sokkeli on maalattua betonia. Myös asuntolarakennus on sijoitettu porrastaen tontille.

Viitesuunnitelmassa (Konkret) purettujen rakennuksien tilalle esitetään kahta rakennusta. Tontin länsipuolelle on suunniteltu 4-kerroksinen rakennus, johon on tarkoitus tulla tuettua erityisasumista. Tontin itäreunassa on esitetty rakennusmassa, jossa 4-kerroksinen ja 3-kerroksinen rakennusosa yhdistyvät toisiinsa 1-kerroksisella nivelosalla. 4-kerroksiseen rakennusosaan on tarkoitus toteuttaa tuettua erityisasumista ja 3-kerroksiseen osaan tehostettua palveluasumista. Rakennuksien väliin jää yhteispiha.

Puistolantien nykyinen ympäristö muodostuu eriaikakausina rakennetuista matalista ja väljästi sijoitelluista pien-, rivi- ja kerrostaloista. Purettavaksi esitetyt 1970-luvun lopun rakennukset ovat osa alueen kerroksellista rakennuskantaa ja sijaitsevat näkyvillä paikoilla Puistolantien varressa. Museon näkökulmasta rakennukset eivät kuitenkaan omaa niin merkittäviä rakennustaiteellisia tai kulttuurihistoriallisia arvoja, ettei esitetty kaavamuutos olisi mahdollinen. Museo pitää kuitenkin tärkeänä, että uudisrakennusten suunnittelussa huomioidaan alueen nykyinen rakennuskanta ja uudisrakennukset sopeutetaan ympäristöön mitatakaan ja yleisilmeen avulla.

Kaavamuutoksen viitesuunnitelmassa (4.3.2024) on havainnollistettu uudisrakennusten sijoittumista ympäristöön. Puistolantie 1 havainnekuvasessa neljä- kuusikerroksiset kerrostalot erottuvat lähiympäristön pienimittakaavaista rakennuskantaa korkeampana ja mittakaavaltaan suurempana. Museo esittää, että rakennusten mittakaavassa huomioitaisiin paremmin alueen nykyinen rakennuskanta. Puistolantie 6/ Koudantie 1 tontille esitetyt yksi-neljäkerroksiset rakennukset ovat havainnekuviin perusteella sopeutettu matalampina paremmin alueelle.

Asemakaavan muutoksessa ei arkeologisesta näkökulmasta ole selvitystarpeita tai kommentoitavaa. Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa Puistolantie 1 ja 6 asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointi-suunnitelmaan.

Katariina Ruuska-Jauhijärvi

tutkija

Helsingin kaupunginmuseo / Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo

Kulttuuri ja vapaa-aika

Helsingin kaupunki

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

4 (4)

15.3.2024

Lisätiedot

Katariina Ruuska-Jauhijärvi, tutkija, puhelin: 09 310 36473
katariina.ruuska-jauhijarvi(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö